

cornis sich von denen des *Cr. auratus* durch ihre mehr als doppelt grössere Stärke und ihr Auslaufen bis zur Spitze der Flügeldecken sehr wesentlich unterscheiden. Ich bin daher auch jetzt noch der bereits in der Linn. Ent. VIII. S. 72 ausgesprochenen Ansicht, dass unter jenem *Cr. levis* Hald. nichts als die blaue Var. des *Cr. auratus* Fab., *aeneus* Dej. (der sogenannte *Cr. cyanipennis* Dej.) zu verstehen sei.

Die Federlinge der Sing-, Schrei-, Kletter- und Taubenvögel,

von

Chr. L. Nitzsch.

(Wir haben aus des Verf.'s handschriftlichem Nachlass Bd. XVII. 515—529 die Federlinge der Raubvögel mitgetheilt und lassen jetzt anknüpfend an das Bd. XVIII, 289—319 gegebene vollständige Verzeichniss aller von Nitzsch beobachteten Epizoen die Federlinge der Sing-, Schrei- Kletter- und Taubenvögel folgen, jedoch nur derjenigen Arten, welche Nitzsch selbst diagnosirt hat, über die andern Arten behalten wir uns weitere Mittheilungen vor. Die Literatur haben wir bereits in jenem Verzeichnisse angeführt und wiederholen dieselbe hier nicht. — *Giebel.*)

1. *Docophorus*.

1, *D. semisignatus*.

D. pictura nigra, maculis abdominalibus ocellatis, pustulatis, temporibus excoloribus frontis laeviusculi apice orbicularis signatura lageniformi praeter partem anteriorem extincta.

Habitat in Corvo corace frequens (1814. November).

2, *D. argulus*.

D. capite semielliptico, pictura corporis nigra, macularum abdominalium integerrimorum linguiformium ocellis binis.

Habitat in Corvo corace inter plumas pectoris et dorsi.
(1814. November).

3. *D. subcrassipes.*

D. pictura brunnea, macula rostri lageniformi completa saturate vertice thoracisque pectorisque. media parte pallidis, pedibus posterioribus conformibus mediocribus.

Habitat in Corvo pica (1814. 1824. Juli).

4. *D. cruciatus.*

D. angustatus, capite oblongo antice rotundato, pictura pallide fusca, loris nullis, abdomine maculis subquadratis fenestratis.

Habitat in Lanio collurione (1814. September).

5. *D. ornatus.*

D. bucephala alba, maculis lateralibus abdominis, thorace capitisque lagena, loris et genis flavofuscis.

Habitat in Oriolo galbula (1806).

6. *D. bifrons.*

D. latiusculus semilineam longus, flavopictus, fronte lata biloba; caput magnum latum fulvum; frons lata antice profunde emarginata, lateribus dilatata; trabeculae fere fusiformes; thorax uterque flavus margine laterali tenuissime brunneo; abdomen album maculis transversis paribus linguiformibus angustis flavis.

Habitat in Merope apiastro (1828. Decbr.).

7. *D. mystacinus.*

D. latior luteocoloratus, fronte lata obtusa antrorsum ampliata, utrinque lobulo pellucido lateraliter extante aucta; signatura frontis antrorsum quadriloba, macula orbitali obscure rufa in strigam frontis lateralem continuata, loris rufis; maculis notogastricis paribus ut videtur linguiformibus luteis, in segmento octavo in fasciam integram conjunctis; mas abdomine brevior segmento ultimo angustato rotundato integro.

Habitat in Alcedine coromanda.

2 Nirmus.

1. *N. gracilis.*

N. angustatus, capite longo subtriangulati, genis obtusis, rostri lateribus subarcuatis, apice circulari obtuso

pictura flavida, maculis segmentorum submarginalibus trapezoideis.

Habitat in Hirundine urbana (1814. Juli).

2. *N. quadrilineatus*.

N. albidus angustior, capite triangulari, fronte antice submarginata, maculis orbitalibus limboque thoracis et abdominis hujus interrupte serrato obscuris; maculis notogastricis maris imparibus transversis marginem abdominis lateralem haud attingentibus arca sua et utraque fine dilutis, feminae in lineas quaternas solutis illius et hujus fuscis.

Habitat in Paro caudato (1819. April).

3. *N. gulosus*.

N. albidus prora flavescente, pictura praeter limbum marginalem obsoletum nulla: capite cordato-triangulari postice prothorace triplo latiore, fronte truncato obtuso; abdominis elliptici pilosi sulco dorsali nullo.

Habitat in Certhio familiari frequens (1817. Mai).

4. *N. cyclothorax*.

N. angustus albus subtiliter nigrolimbatus; capite isoscelio triangulari angustato antice rotundato obtuso; thorace suborbiculari; limbus ad marginem lateralem capitis thoracis et segmentorum niger completus; spatium frontale medium pellucidum oblongum.

Habitat in Fringilla montifringilla et montana (1825. April).

5. *N. fenestratus*.

N. capite oblongo rostro antice rotundato linea transversa alba, pictura corporis fusca, maculis abdominalibus rectangularibus linea longitudinali alba disjunctis.

Habitat in Cuculo canoro (1814. April).

6. *N. latirostris*,

N. rostro latissimo breviori apice retuso; pedibus posticis a se distantibus, pictura luteorufescente; maculis abdominalibus parvulis acuminatis perlatis ocellis minutissimis obsoletis.

Habitat in Cuculo canoro (1814. April).

7. *N. candidus*.

N. angustus albus, capite oblongo semielliptico; pictura

praeter limbum capitis et thoracis angustissimum maculamque segmenti octavi transversam nigram supra nulla.

Habitat cum Philoptero scalari in Pico cano et viridi (1817. März).

8. *N. heteroscelis*.

N. oblongus fulvopictus, capite subtriangulari, fronte truncata, areca signaturae subquadrata, orbitis brunneis maculis abdominalibus primi segmenti et secundi paribus, linguiformibus reliquorum in taenias transversas continuas confluentibus ad marginem lateralem obscurioribus, dorso medio pallidioribus praeter ultimam ocellatis omnibus.

Habitat in Pico martio (1816. November).

3. *Lipeurus*.

1. *L. cinereus*.

L. oblongus cinereoalbidus, capite oblongo seu semielliptico temporibus angustis, limbo trunci orbitisque nigris; maculis notogastricis paribus à margine laterali remotis dilutis ad plicaturas priores et posteriores intensioribus in primis segmentis nullis, versus finem abdominis autem in lineam quasi furcatam ultimis segmentis communem exeuntibus.

Habitat in Hirundine urbana (1818. Juli).

2. *L. strepsiceros*.

Caput ellipticum, corpus angustatum fuscum, plicaturis segmentorum albis; segmentum maris ultimum latiusculum subquadratum, cum antepenultimo albidum maculis paribus brunneis; antennae maris longae tenues subramigerae cum pedibus pallidiores.

Habitat in Psittaco erythaco (1820. November).

3. *L. baculus*.

L. elongatus angustus, fuscoalbus, brunneolimbatus, sutura capitis coronaria transversa recta brunnea; metathorace fere parallelepipedo, prothorace duplo longiore, dorso suo carinato; maculis abdominalibus subquadratis pallidis centro suo dilutis; maris antennis gracilibus ramigeris.

Habitat in Columba palumbo, turture aliisque (1817. Mai).

4. *Goniodes*.

1. *G. compar*.

G. homocerus ochraceopictus rufolimbatus, capitis maximi semielliptici angulis temporum lateralibus exactis subrectis posticis obsoletis, maculis abdominalibus linguiformibus area sua dilutis.

Habitat in Columba domestica frequens (1814. 15. 16. Hieme).

2. *G. damicornis*.

Anguli temporum laterales lateraliter exstantes obtusiusculi, maculae abdominales feminae linguiformes pallide ochraceae ad marginem lateralem late et intense rufae, maris obsoletae marginales curvatae; antennae maris articulo secundo ramigero, tertio curvato subramigero, quarto et quinto obsoletis brevissimis.

Habitat in Columba palumbo (1822. Septbr.).

5. Menopon.

1. *M. anaspilum*

M. fuscoalbidum pictura brunnea, capite trapezoideolunari, temporibus obscure limbatis, limbo tripustulato; feminae segmento abdominis primo cucullari, hujus et tertii maculis linguiformibus paribus, reliquarum et maris omnium striis transversis integris.

Habitat in Corvo corace cum Liotheo phaeostomo et *L. subaequali* (1817. Novbr.)

2. *M. mesoleucum*.

M. albidum pictura obscure fusca, capite trapezoideolunari, orbitis frontisque macula laterali occipiteque nigris, temporum limbo laterali nullo; metathorace majusculo in femina subcucullari; feminae segmento primo cucullari, segmentorum septem priorum maculis paribus linguiformibus, partim subocellatis, octavi segmenti autem et noni (sicut maris omnium) striis transversis integris.

Habitat in Corvo cornice et corone (1817. Novbr.)

3. *M. isostomum*.

M. fuscoalbidum pictura brunnea, temporum limbo tripustulato; feminae metathorace magno cucullari brunneo, segmentorum utriusque sexus conformium, striis transversis integris.

Habitat in Corvo frugilego (1814. October. 1836. Februar).

4. *M. anathorax*.

M. fuscoalbidum pictura obscure fusca, capite trapezoideolunari, temporum limbo quadri- vel quinque pustulato; feminae segmento primo cucullari, secundi et tertii striis transversis tripartitis, utpote maculis latioribus lateralibus lineaque intermedia angustiori, reliquorum segmentorum uti maris omnium striis transversis integris.

Habitat in Corvo monedula (1817. Novbr.).

5. *M. brunneum*.

M. capite trapezoideolunari, genis margine tripustulatis; corpore toto praeter thoracem segmentorumque plicaturam liturasque abdominis submarginales albidas brunneo.

Habitat in Corvo caryocatacte (1814. September).

6. *M. eurysternum*.

M. fuscofasciatum pustulis capitis semilunaris subfusi frontalibus quatuor pallidis majoribus, occipitis obsoletis thorace brevi lato posterius obtuseangulato.

Habitat in Corvo pica et in C. monedula (1814. December).

7. *M. indivisum*.

M. oblongum albidum pictura fusca, capite trapezoideo-semilunari, temporibus latioribus subreversis rotundatis limbo fusco; superciliis maculaque frontali nigris; thorace pallido, segmentis in utroque sexu conformibus obscure fuscis, plicatura lata alba, striis transversis integris; mas multo minor femina.

Habitat in Corvo glandario (1817. Mai).

3. *M. pusillum*.

M. oblongum latiusculum pusillum albidofuscum, pilosissimum, capitis semilunaris, striga orbitali occipiteque nigris, prothoracis linea transversa angulisque lateralibus obscuris, plicaturis segmentorum albis.

Habitat in Motacilla alba (1825. 26. April).

9. *M. agile*.

M. oblongum minutum albidofuscum, capitis semilunaris striga orbitali occipiteque nigris, pustulis frontis quatuor pallidis occipitis obsoletis, prothorace latiusculo; plicaturis segmentorum albidis.

Habitat in Sylvia tithyde (1825. April).

10. *M. exile*.

Corpus minutum oblongum pallide cinereofuscum plicaturis albidis; caput semilunare parum latius quam longum striga orbitali oblique transversa introrsum latiore limboque obsolete pustulato nigris, sinu orbitali parvulo; prothorax securiformis linea transversa utrinque hamum retroversum emittente obscura; abdomen latiusculum plicaturis segmentorum albidis.

Habitat in *Sylvia oenanthe* frequentissimum. (1825. April.)

11. *M. cucullare*.

M. corpore toto flavo, capite trapezoideolunari, orbitis frontisque macula laterali occipiteque brunneis, temporum limbo nullo; feminae segmento primo cucullari, angulo dorsali exacto.

Habitat in *Sturno vulgari* var. *alba* (1817. Juni).

12. *M. fertile*.

M. minutum latiusculum ochraceoalbidum, capite subsemilunari lateribus sinuato striga orbitali maculaque tribus frontalibus, binis occipitalibus nigrofuscis; prothorace linea transversa laterali marginali et submarginali brunneis; abdomine pallide flavescente, plicaturis albis.

Habitat in *Upupa epope* (1834. Mai).

6. *Physostomum*.1. *Ph. agonum*.

Ph. genis subacutis, frontis margine laterali repando, angulis prothoracis latioris lateralibus subnullis.

Habitat in *Sylvia rubecula* (1815. März).

2. *Ph. sulphureum*.

Ph. angustatum sulphureum, capite oblongo trapezoideo genis retroversis acutis, stria corporis margini ubique parallela et propinqua nigerrima; abdominis sulco medio longitudinali.

Habitat in *Oriolo galbula* (1844. Juli).

3. *Ph. frenatum*.

Corpus elongatum albidum nitidum glabrum; caput oblongum subcordatotrapezoideum postice duplo latius quam antica parte; temporum latiusculorum angulo acuto retrorsum spectante lora interrupta angusta subsinuosa nigra;

prothorax latus angulis lateralibus mediis obtusis obsolete limbo ad marginem lateralem elatum nigro: metathoracis et abdominis margo continuus elatus ut videtur sulco exarato duplicatus niger; mas femina paulo minor.

Habitat in Regulo vero frequens (1825. April).

Additamenta ad Georgii Augusti Pritzelii thesaurum literaturae botanicae

collegit et composuit

Ernestus Amandus Zuchold.

Fasciculus II.

Postquam ante hos tredecim annos Additamenta ad Georgii Augusti Pritzelii Thesaurum literaturae botanicae edidi, religiose id egi, ut nihil praetermitterem, nihil negligerem, quod huic artium liberalium studio inserviret.

En quos viris doctissimis proposui diutinae contentionis fructus hisce schedulis collectos. Neminem fugit, quam pusilla nonnumquam scintilla offusis tenebris lucem afferat, ac scintilla quidem cinere tecta, cui removendo non nisi raro operam navant, qui summis doctrinae honoribus ornati sunt. Hoc mei operis esse credens collegi ac summa diligentia descripsi librorum, qui huc pertinent, titulos, ne quicquam haberet dubitationis res parva magnum in utramque partem habens momentum in naturam cognoscendam et in vitam naturae convenienter producendam.

Addam porro me non acquievisse in colligendis ac describendis horum librorum titulis, sed coëmisse quos potui omnes, ita ut in promptu essent et paterent herbarum scrutatoribus omnibus, qui consilio meo auxilioque hac in re indigerent.

Facere non possum quin hoc loco silentio praeteream virum egregium amplissimum CAROLUM HALM, bibliothecae Regiae Monacensis praefectum meritissimum, cui descriptiones ex Actis Academiae Regiae Monacensis separatim editas debeo. Hoc viri celeberrimi officium protenus in beneficii loco et gratiae habebō.